

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра футболу

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

**Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне
вдосконалення (ТіМОВС та СПВ)(футбол)
(1 курс)**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>014.11 Середня освіта (фізична культура)</u>
ФАКУЛЬТЕТ	<u>педагогічної освіти</u>
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>перший (бакалаврський)</u>

Львів – 2018

Робоча програма з дисципліни «Теорія і методика ораного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення» (спеціалізація - футбол) для студентів 3 курсу факультету педагогічної освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 014.11 « Педагогічна освіта »

Розробники:

Дулібський Андрій Васильович, завідувач кафедри футболу, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри футболу

Огерчук Олександр Федорович, викладач кафедри футболу

Хоркавий Богдан Васильович, викладач кафедри футболу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри футболу
Протокол від «_____» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри футболу

_____
(підпис)

(Дулібський А.В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол від «_____» _____ 2018 року № ____

Декан

_____
(підпис)

(Петрина Р.Л.)
(прізвище та ініціали)

© ЛДУФК, 2018 рік

© Дулібський А.В., Огерчук О.Ф., Хоркавий Б.В. 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування) 014.11Середня освіта (фізична культура)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 360		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)	Лекції	
		4 год.	4 год.
		Практичні (ТіМОВС)	
		24 год.	26 год.
		Методичні	
		4 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		48 год.	46 год.
		Практичні (СПВ)	
88 год.	108 год.		
Вид контролю: диференційований залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 266 /94

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Теорія і методика обраного виду спорту» один з профільюючих предметів у підготовці фахівців спеціалізації "футбол", яка розкриває теоретико-методичні закономірності підготовки футболістів.

Метою дисципліни є надання студентам 1 курсу факультету педагогічної освіти спеціалізації "футбол" знань, вмінь і навичок з теорії і методики викладання футболу, необхідних для самостійного проведення учбових занять з групами початкової підготовки футболістів, учнями загальноосвітніх шкіл.

Навчання проводяться у формі лекцій, семінарських, методичних, практичних занять, навчальної практики та самостійної роботи студентів.

На лекційних заняттях студентам подаються наукові знання з теорії і методики обраної спеціальності, для застосування у практичній роботі вчителів фізичної культури у школі. Детально розглядаються питання техніки і тактики гри, методики навчання технічним прийомом і тактичним діям.

На семінарських заняттях закріплюється навчальний матеріал лекційних занять. На методичних заняттях студенти залучаються до активного аналізу методики навчання техніці і тактиці гри у футбол, оволодіння методами навчання, технічним прийомом та тактичним діям.

На практичних заняттях студенти оволодівають основами техніки і методики навчання; проводять навчальну практику з підготовкою конспектів занять, проведенням частин занять.

Самостійна робота проводиться під контролем викладача і передбачає виконання рефератів, самостійну підготовку до практичних занять.

Заняття з ТiМОВС є важливою і невід'ємною складовою професійно-педагогічної підготовки бакалаврів напряму «спорт».

Вивчення дисципліни передбачає вирішення таких завдань;

Формування у студентів знань про:

- предмет, завдання і зміст курсу ТiМОВС, основні структурно-змістовні особливості гри у футбол, як виду змагальної діяльності, місце футболу у фізичній культурі.

- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;

- основи методики навчання техніці і тактиці гри;

- основи методики проведення занять у підготовчих групах, з молодшими школярами.

- оформлення планів-конспектів занять.

Матеріал курсу взаємопов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, що викладаються на 1-му курсі: "Вступ до спеціальності", „Підвищення спортивної майстерності", "Соціологія", "Охорона праці", "Анатомія людини", "Теорія і методика спортивних ігор", "Теорія і методика рухливих ігор", "Теорія і методика гімнастики", "Теорія і методика легкої атлетики", що формує базові знання і вміння у студентів перед проходженням дисциплін: "Теорія і методика фізичного виховання", "Організація і управління у сфері фізичної культури", "Олімпійський і професійний спорт" та інших.

Студент повинен знати:

- зміст навчального матеріалу з курсу ТіМОВС;
- основні структурно-змістовні особливості гри у футбол, як виду змагальної діяльності, складової фізичної культури;
- про сучасний розвиток футболу в світі, Україні, області.
- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;
- поняття про техніку і тактику гри;
- особливості сучасної техніки і тактики гри у футбол.
- основи методики навчання техніці і тактиці гри;
- методику навчально-тренувального процесу у підготовчих групах, в загальноосвітніх школах.

Студент повинен вміти:

- застосовувати на практиці здобуті знання, вміння і навички з техніки виконання і методики навчання технічним прийомам і тактичним діям;
- складати конспекти заняття з навчання техніці, тактиці гри для групи початкової підготовки з футболу.
- організувати і проводити заняття з футболу у групах початкової підготовки футболістів, учнями загальноосвітніх шкіл;
- працювати з літературними джерелами, виконувати реферати, іншу самостійну роботу.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну „ТіМОВС”.

- Мета, завдання, зміст навчальної дисципліни „ТіМОВС ”.

- Історія виникнення і розвитку футболу.
- Коротка характеристика гри у футбол.
- Правила гри у футбол.
- Техніка безпеки під час занять з футболу.

Тема 2 . Техніка гри у футбол.

- Поняття про техніку гри.
- Класифікація техніки гри.
- Техніка виконання і методика навчання технічних прийомів.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Тактика гри у футбол.

- Поняття тактики, класифікація, методика навчання.
- Групові тактичні дії у нападі і захисті.
- Тактичні системи.

Тема 2 Навчання футболу школярів у групах підготовки, в школах.

- Особливості методики навчально-тренувального процесу у підготовчих групах, в загальноосвітніх школах.
- Підготовка планів-конспектів занять.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Методичне забезпечення

- Науково-методична та спеціальна література.
- Відеоматеріали навчально-методичного характеру.
- Презентації за темами.
- Плакати та інші наочні засоби.

5. Рекомендована література

Основна:

1. Андреев С. Н. Футбол – твоя игра : кн. для учащихся сред. и ст. классов / С. Н. Андреев . – Москва : Просвещение, 1988. – С. 31–72.
2. Віхров К. Л. Футбол у школі : навч.-метод. посіб. / К. Л. Віхров – Київ : Комбі ЛТД, 2004. – 265 с.
3. Дулібський А. В. Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу / А. В. Дулібський. – Київ : Науково-методичний комітет Федерації футболу України, 2001. – 130 с.
4. Зеленцов А. М. Моделирование тренировки в футболе / А. М. Зеленцов, В. В. Лобановский. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев : Альтерпресс, 1998. – 215 с.
5. Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру в підготовці футболістів / Фалес Й. Г., Огерчук О. Ф., Колобич О. В., Дулібський А. В. – Львів, 1999. – 112 с.
6. Історичні аспекти розвитку тактики футболу : навч. посіб / Соломонко В. В. Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Молнар М. В. – Львів, 2010. – 179 с.
7. Карпа І. Я. Структура фізичної підготовленості кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень / Карпа І. Я. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. - № 9. – С. 53–56.
8. Карпа І. Я. Структура техніко-тактичних дій кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до високих досягнень / Карпа І. Я. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації / зб. наук. праць –Вінниця, 2011. – Вип. 13. – С. 168-176. ISSN 2071–5285

Допоміжна:

9. Дулібський А. В. Тенденції розвитку сучасного футболу / А. В. Дулібський //

Практикум з футболу: науково-методичні аспекти тренування футболістів : матеріали II Всеукр. наук.- практ. конф. – Київ, 2001. – С. 5–7.

10. Дулібський А. В. Техніко-тактична підготовка юних футболістів / А. В. Дулібський, Й. Г. Фалес. – Київ: ФФУ, 2001. – 61 с.
11. Лисенчук Г. А. Управление подготовкой футболистов / Г. А. Лисенчук. – Киев : Олимпийская литература, 2003. – 271 с.
12. Лобановский В. В. Концепции и принципы подготовки сборной страны / Лобановский В. В. // Футбол : ежегодник. – Москва : Физкультура и спорт, 1983. – С. 4–6.
13. Максименко И. Г. Соревновательная и тренировочная деятельность футболистов : монография / И. Г. Максименко. – Луганск : Знание, 2009. – 258с.
14. Ріпак І. Футбол: навч. посіб. / Ігор Ріпак. – Львів: Ліга-Прес, 2010. – 224 с.
15. Система олимпийской подготовки и направления совершенствования подготовки к Играм Олимпиады 2008 г. в Пекине / Е. В. Имас, Н. Д. Уманец, Ю. М. Шкретий // Наука в олимпийском спорте. – 2005. – № 1. – С. 135–139.
16. Соломонко В. В. Футбол : підручник / В. В. Соломонко, Г. А. Лісенчук, О. В. Соломонко. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 296 с.
17. Соломонко В. В. Футбол : навч.-метод. посіб. для тренерів і гравців дитячо-юнацького та аматорського футболу / В. В. Соломонко, Й. Г. Фалес, Б. В. Хоркавий. – Львів : [б. в.], 2007. – 134 с.
18. Тюленьков С. Ю. Управление подготовкой футболистов высокой квалификации / С. Ю. Тюленьков. — Москва, 1998. — 290 с.
19. Фалес Й. Г. Фізіологічні аспекти визначення структури тренувальних навантажень і функціонального стану футболістів / Й. Г. Фалес // Практикум з футболу: науково-методичні аспекти тренування футболістів : матеріали II Всеукр. наук.-практик. конф. – Київ, 2001. – С. 31 – 35.
20. Фалес Й. Г. Методичні розробки поточного (річного) планування футболістів / Йосип Фалес, Богдан Хоркавий, Михайло Лахнюк // Актуальні проблеми розвитку футболу в навчальних закладах : зб. наук. ст. – Львів, 2003. – 42–46.
21. Футбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл,

спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності / Авраменко В.Г., Бобарико О.Е., Гончаренко В.І., Джус О.М., Дуніхін П.М., Фалес Й.Г. та ін.. – Київ : Республіканський науково-методичний кабінет Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту, 2003. – 105 с.

22. Чанади А. Футбол. Стратегія / Арпад Чанади ; пер. с. венг. Ю. Гербста. – Москва : Физкультура и спорт, 1981. – 207 с.
23. Чанади А. Футбол. Техніка / Арпад Чанади ; пер. с венг. В. М. Полиевктова. – Москва : Физкультура и спорт, 1978. – 256 с.
24. Чернобай І.М. Розвиток швидкісних якостей юних футболістів : навч.-метод. реком. / І. М. Чернобай. – Львів : Українські технології, 2007. – 60 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

25. Виноградський Б. Ефективність виконання стандартних положень у футболі [Електронний ресурс] / Виноградський Б., Дулібський А., Хоркавий Б., Колобич О. // Спортивна наука України. – 2016. – № 3(73). – С. 9–14. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/421>
26. Хоркавий Б. В. Особливості розвитку фізичних якостей юних футболістів за допомогою неспецифічних і специфічних засобів [Електронний ресурс] / Богдан Хоркавий, Олександр Огерчук, Олег Колобич // Спортивна наука України. – 2017.– № 2 (78). – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/issue/archive>
27. Вплив проявів швидкісних якостей футболістів на ефективність виконання стандартних положень [Електронний ресурс] / Виноградський Б., Дулібський А., Хоркавий Б., Колобич О. // Спортивна наука України. – 2016. – № 5 (75). – С. 28–39. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/451>
28. Тактико-стратегічні аспекти змагальної діяльності центрального захисника в сучасних оборонних стратегіях гри футбольних команд [Електронний ресурс] / Андрій Дулібський, Андрій Маркович, Богдан Виноградський, Богдан Хоркавий, Олег Колобич, Олександр Огерчук, Ярослав Грисьо // Спортивна

наука України. – 2017. – № 5(81). – С. 22–23. – Режим доступу :
<http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/645>